

Dosarul nr. 2ra-687/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud. O. Parfeni)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. St. Iorgov, E. Clim, B. Bîrca)

ÎNCHEIERE

17 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Vladislav Savin și avocatul Valentin Găină,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vladislav Savin împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Nina Isac cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei, constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 05 februarie 2018, Vladislav Savin și avocatul Valentin Găină au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM solicitând constatarea faptului că termenul de examinare a litigiului de muncă a durat prea excesiv, mai mult decât termenul rezonabil de examinare a unei astfel de pricini, prevăzut de Legea nr. 87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești; constatarea faptului violării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești definitive și executorii, prevăzut de Legea nr. 87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești; încasarea de la bugetul de stat al RM a prejudiciului în mărime de 100000 de lei și a cheltuielilor de judecată, concretizate în cadrul ședinței de judecată, în sumă de 3000 de lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul indicat că prin ordinul IMSP Spitalul Clinic Municipal „Sfânta Treime” nr. 37-C din 01 aprilie 2005 a fost numit în funcția de vicedirector pe probleme economice, începând cu 04 aprilie 2005, cu încheierea contractului individual de muncă nr. 33/2005. În conformitate cu p. 3 lit. b) a procesului-verbal din 02 ianuarie 2014, prin ordinul 17-c din 19 februarie 2014, funcția de vicedirector pe probleme economice a fost redenumită

(„reprofilată”) în funcție de vicedirector administrare tehnică și logistică, cu aceeași fișă de post, fără a fi dispusă reducerea numărului sau statelor de personal din unitate.

Prin ordinul nr. 01-3/92 din 03 septembrie 2014 cu privire la modificarea statutului de funcții a IMSP SCM „Sfânta Treime” pe anul 2014 s-a decis reducerea funcției de vicedirector administrare tehnică și logistică. Iar prin ordinul nr.01-3/92A din 04 septembrie 2014 a fost introdusă din nou funcția de vicedirector pe probleme economice cu alte atribuții funcționale, însă în această funcție a fost numită o altă persoană. Contrar prevederilor legale, prin ordinul nr. 01-8/106 din 06 octombrie 2014 s-a dispus preavizarea despre reducerea funcției de vicedirector administrare tehnică și logistică. Ordinul în cauză nu i-a fost adus la cunoștință, din care considerent nici nu l-a semnat. Pe faptul dat a fost întocmit un proces-verbal cu privire la aducerea la cunoștință reclamantului a ordinului, însă acesta a fost semnat doar de reprezentanți ai administrației, nefiind semnat și de reprezentanți ai sindicatului.

Prin ordinul IMSP SCM „Sfânta Treime” nr. 5-c din 27 ianuarie 2015 a fost concediat din funcția deținută în conformitate cu art. 86 alin. (1) lit. c) din Codul muncii, în legătură cu reducerea statelor de personal din unitate. Astfel la data de 26 februarie 2015, a înaintat cerere de chemare în judecată privitor la dezacordul cu ordinele IMSP SCM „Sfânta Treime” emise în privința sa. Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 22 aprilie 2016, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca nefondată. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, s-a admis apelul depus de Vladislav Savin, s-a casat hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 22 aprilie 2016 și a fost pronunțată o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii. La 10 ianuarie 2017 a fost pronunțată o decizie suplimentară, care a devenit irevocabilă, prin încheierea Curții Supreme de Justiție, nr. 2ra-1997/17 din 01 noiembrie 2017, prin care recursul declarat de IMSP SCM „Sfânta Treime” a fost declarat inadmisibil.

Reclamantul a susținut că, în instanța de fond, litigiul s-a examinat timp de un an și 2 luni. În cadrul Curții de Apel, dosarul s-a aflat mai mult de un an, iar la Curtea Supremă de Justiție, cererea de recurs s-a examinat 7 luni de zile, chiar dacă a fost înaintată o cerere de accelerare a examinării cauzei. Astfel, din considerentul că, examinarea litigiului de muncă împotriva IMSP SCM „Sfânta Treime” a durat 2 ani și 8 luni, îi oferă temei să considere că, termenul rezonabil de examinare a cauzei a fost depășit. Mai mult, indică faptul că, deși la 07 decembrie 2016, decizia Curții de Apel Chișinău a devenit definitivă și executorie, executarea acesteia s-a început abia după pronunțarea încheierii nr. 2ra-1977/2017 din 01 noiembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție. În opinia sa, statul prin organele și instituțiile sale a manifestat dezinteres, iar prin inacțiunile sale a creat o atmosferă de instabilitate și neîncredere în instituțiile statului, legate de piedicile apărute la valorificarea dreptului la un proces echitabil într-un termen rezonabil, obținerea datoriei pentru a putea fi efectiv valorificată, cât și executarea unei hotărâri judecătorești într-un termen rezonabil.

Vladislav Savin a precizat că necesitatea examinării pricinii într-un termen rezonabil rezultă și din dispozițiile Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești. Or, Republica Moldova, aderând la CEDO și reglementând în legislația națională că

sarcina procedurii civile constă în judecarea justă și în termen rezonabil a pricinii, și-a asumat obligația pozitivă de a asigura respectarea acestui drept al părților în proces. Astfel, prin neexecutarea obligațiilor prevăzute de Lege, susține că, statul i-a adus un enorm prejudiciu, inclusiv prin simplul fapt, că a pierdut siguranța în stabilitatea și bună diligență în vederea asigurării de către guvernare a executării în tocmai a Legilor și altor acte normative.

Reclamantul a considerat că un echivalent bănesc al prejudiciului cauzat ar fi echitabil la suma de 100000 de lei, în condițiile când examinarea unui litigiu de muncă, a fost tergiversată pe o perioadă de peste 2 ani și 8 luni, cât și executarea unei hotărâri judecătorești definitive și executorii mai mult de un an de zile, ceea ce este o violare a art. 6 § 1 CEDO. Conform art. 5 din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești definitive și executorii instanța decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral precum și a costurilor și cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 04 aprilie 2018 a judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, a fost atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu, executorul judecătoresc, Nina Isac.

Prin hotărârea din 18 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, cererea de chemare în judecată depusă de Vladislav Savin împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Nina Isac cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei, constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului și încasarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Vladislav Savin și a fost menținută hotărârea din 18 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că soluția pronunțată de prima instanță cu referire la încălcarea dreptului la examinare a cauzei în termen rezonabil este justă și argumentată, fiind în concordanță cu prevederile legale ce guvernează litigiul.

În susținerea concluziei enunțate, instanța de apel a menționat că instanței de judecată îi revine sarcina de a determina termenul rezonabil de judecare a fiecărei cauze concrete, în baza criteriilor enumerate la art. 192 alin. (1) CPC și a constata faptul respectării acestui termen. Prin urmare, repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei se va dispune doar în cazul constatării unei astfel de încălcări.

Instanța de apel a indicat că termenul de judecare a pricinii nu a depășit limita rezonabilității, întrucât termenul de examinare a cauzei a fost condiționat în mare parte, de circumstanțe ce nu depind de voința și comportamentul instanței de judecată, fiind dictat de necesitatea asigurării dreptului părților la un proces echitabil, dreptului la apărare, respectării principiului contradictorialității, egalității și disponibilității în drepturi a participanților la proces. În această ordine de idei, instanța de apel a remarcat faptul că ședințele de judecată au fost stabilite la intervale

rezonabile, din partea instanței nefiind admise amânări nejustificate, ținându-se cont și de agenda încărcată a judecătorilor. Astfel instanța de apel a considerat că instanța de fond corect a ajuns la concluzia că perioada de examinare a cauzei în instanța de fond și în instanța de apel, 26 februarie 2015 – 07 decembrie 2016, nu depășește limita rezonabilității.

Cu referire la respectarea termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătorești, conform raportului întocmit de executorul judecătoresc Nina Isac și a materialelor dosarului, instanța de apel a constatat că executorul judecătoresc Isac Nina corect și în strictă conformitate cu legislația a întreprins măsurile de executare a documentelor executorii, ori, însăși apelantul în cererea de apel a enumerat etapele efectuate de către executorii judecătorești întru executarea titlului executoriu. Astfel, instanța de apel a precizat ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond precum că executarea documentelor executorii în perioada 02 noiembrie 2017 – 22 martie 2018 au fost efectuate în termen rezonabil de executare și nu depășește limita rezonabilității.

În consecință, instanța de apel a concluzionat că având în vedere lipsa încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, se atestă și netemeinicia pretențiilor privind repararea prejudiciului moral, care sunt subsecvente.

La 26 decembrie 2018 Vladislav Savin și avocatul Valentin Găină au declarat recurs împotriva deciziei din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea cererii de recurs, casarea hotărârilor judecătorești, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a menționat că decizia contestată în partea respingerii cerințelor este neîntemeiată, întrucât instanța de apel la examinarea cauzei a dat o apreciere eronată probelor din dosar și a aplicat eronat normele de drept material, iar concluziile expuse sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 04 octombrie 2018 și a fost expeditată în adresa participanților la proces la 05 noiembrie 2018, însă date despre recepționarea acesteia lipsesc.

Astfel, recursul declarat de Vladislav Savin la 26 decembrie 2018 este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Vladislav Savin și avocatul Valentin Găină, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronată, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate

la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vladislav Savin și avocatul Valentin Găină nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestată.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

considera inadmisibil recursul declarat de Vladislav Savin și avocatul Valentin Găină.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Vladislav Savin și avocatul Valentin Găină împotriva deciziei din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari